

Ontwikkelingen invordering en kwijtschelding

In deze mededeling informeren wij u over een aantal ontwikkelingen op het terrein van invordering en kwijtschelding van de waterschapsbelastingen.

Aanpassing Kostenwet invordering rijksbelastingen

Eind 2025 heeft de staatssecretaris van Financiën ingestemd met een aanpassing van de Kostenwet invordering rijksbelastingen (hierna: Kostenwet) per 1 januari 2028, waarbij het doel is om de kosten die voor een dwangbevel bij de belastingplichtige in rekening worden gebracht te verlagen. Het voorstel is om de huidige staffel¹ te vervangen door een vast percentage van 10% van de gevorderde som. Dit betekent concreet dat bij een vordering van € 400 het dwangbevel de belastingplichtige € 40 gaat kosten in plaats van het huidige bedrag van € 91.

Omdat in de Waterschapswet is bepaald dat de Kostenwet van overeenkomstige toepassing is op de waterschapsbelastingen heeft deze aanpassing ook direct (financiële) gevolgen voor de waterschappen en hun belastingsamenwerkingen. Om die reden is vanuit de Unie bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) aangedrongen op een Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden (UDO). Op 18 december jl. heeft een eerste startbijeenkomst van het UDO-traject met de ministeries van IenW en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het IPO en de VNG plaatsgevonden. De aanpassing van de Kostenwet heeft immers ook gevolgen voor gemeenten en provincies. Doel van de UDO is om verschillende beleidsopties in beeld te brengen. Eén van de beleidsopties kan zijn dat de decentrale overheden een eigen Kostenwet (met eigen bedragen) krijgen. Eind januari is door de Commissie Invordering van de Landelijke Vereniging Lokale Belastingen (LVLB) een uitvraag gedaan onder de waterschappen en belastingsamenwerkingen om de uitvoeringsconsequenties en financiële consequenties in beeld te brengen. Zodra de UDO is afgerond, informeren wij u over de uitkomsten.

Wajong-problematiek binnen de kwijtschelding

In 2023 is gebleken dat een groep mensen met een UWV-uitkering niet meer in aanmerking komt voor kwijtschelding van lokale belastingen. Het gaat om mensen met een inkomen net boven het sociaal minimum, voornamelijk met een Wajong- of WIA-uitkering. Hun uitkering steeg sneller dan het normbedrag voor kwijtschelding. Volgens het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is hier sprake van een onbedoeld effect van overheidsbeleid. In een brief aan de Tweede Kamer eind 2023 heeft de toenmalige minister aangegeven dat in afstemming met de VNG en de Unie gezocht wordt naar een structurele oplossing. In dezelfde brief werden gemeenten en waterschappen opgeroepen een tijdelijke werkwijze te hanteren om de getroffen groep personen tegemoet te komen. Bij deze werkwijze worden de mensen die het betreft in het systeem (achter de schermen) op kwijtschelding gezet, maar in de praktijk worden geen verdere invorderingsmaatregelen getroffen (het zogenoemde niet verder bemoeilijken). Deze aanpak is zonder aanpassing van wet- en regelgeving de enige manier om het doel (de aanslag hoeft niet betaald te worden) te bereiken.

Inmiddels zijn we twee jaar verder en is er nog altijd geen zicht op een structurele oplossing. Het ministerie van SZW heeft ons ambtelijk laten weten hier nog eens twee jaar extra voor nodig te hebben. Het ministerie zal gemeenten en waterschappen opnieuw oproepen om de eerder afgesproken werkwijze te continueren. Wij zijn op dit moment in afwachting van een brief van het ministerie waarin het deze oproep doet. Wij zijn er niet gelukkig mee dat de onduidelijkheid voortduurt. Daarom zullen wij blijven pleiten voor een definitieve oplossing. Zodra wij meer weten, zullen wij u hierover informeren.

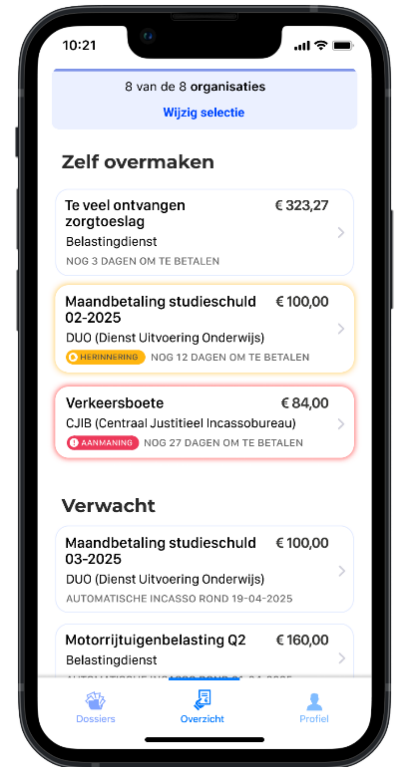
¹ Voor het betekenen van een dwangbevel met bevel tot betaling is verschuldigd € 56 verhoogd met € 5 van elk geheel bedrag van € 45 waarmee de gevorderde som € 45 te boven gaat, met dien verstande dat niet meer verschuldigd is dan € 16.524.

Mijn Betaaloverzicht en aansluiting decentrale overheden

Steeds meer Nederlanders kampen met financiële problemen. Bijna 10% van de huishoudens heeft te maken met problematische betalingsachterstanden. Schulden bij overheidsorganisaties kunnen hierbij een versterkende factor zijn: als vorderingen van verschillende instanties samenkomen, verliezen burgers het overzicht én de grip op hun situatie. Dit leidt tot olopende schulden, langere afbetalingstrajecten en groeiende maatschappelijke schade. Om die reden is vanuit de rijksoverheid het programma Clustering Rijksincasso (CRI) gestart. Het CRI moet de basis leggen voor een toekomst waarin burgers te maken hebben met één overheid die sociaal en zorgvuldig incasseert. Acht Rijksorganisaties werken hierin al samen.

Fase 1: Gezamenlijk overzicht schulden

Een van de projecten van het CRI is Mijn Betaaloverzicht. Dit project heeft als doel burgers een eenvoudig, veilig en betrouwbaar overzicht te bieden van al hun openstaande financiële verplichtingen bij aangesloten overheidsorganisaties (zie afbeelding hiernaast ter illustratie wat de burger te zien krijgt). De Unie neemt, naast de VNG, de Landelijke Vereniging Lokale Belastingen en de Landelijke Lokale Belastingprocessen, deel in de stuur- en werkgroep die een verkenning uitvoeren naar aansluiting van de lokale overheden op Mijn Betaaloverzicht. We houden de CBDF op de hoogte van de resultaten van de verkenning.

Wet stroomlijning keten derdenbeslag

Het Wetsvoorstel stroomlijning keten derdenbeslag moet bijdragen aan vermindering van de schuldenproblematiek van mensen die te maken hebben met samenloop van beslagen en/of verrekeningen door deze samenloop inzichtelijk te maken, om zo onnodige invorderingskosten te kunnen voorkomen en te borgen dat deze mensen voldoende overhouden om van te kunnen leven (de beslagvrije voet). Deze wet is van toepassing op het traject dat volgt op het niet voldoen aan vorderingen.

Het wetsvoorstel voorziet in het realiseren van een elektronische voorziening waarin onder andere de Burgerservicenummers zijn opgenomen van personen met één of meer vorderingen waaraan een beslagvrije voet is verbonden en waarop derdenbeslag rust of verrekening wordt toegepast. Partijen worden verplicht om bij uitoefening van hun bevoegdheid tot beslag of verrekening de voorziening te gebruiken en borgt daarmee dat samenloop tussen beslagleggende partijen inzichtelijk wordt. Daarvoor is geen actie van mensen met schulden of derdenbeslagen meer nodig. Het wetsvoorstel biedt daarnaast voor beslagleggende organisaties de grondslag om bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gegevens over lopende beslagen en verrekeningen te raadplegen voor het maken van een opportuïteitsafweging², het berekenen van de beslagvrije voet, het identificeren van de coördinerende deurwaarder en het uitvoeren van het coördinerend deurwaarderschap. Deze gegevens kunnen worden geraadpleegd bij de partijen die in de voorziening kenbaar hebben gemaakt dat ze een lopend beslag of verrekening hebben.

De Unie is medio december 2025 door het ministerie van SZW gevraagd om een advies op het concept wetsvoorstel uit te brengen. Gelet op de grotendeels gezamenlijke uitvoering van de inning van de

² De (publieke) schuldeisers kunnen bij elkaar informatie opvragen ten behoeve van de vraag of de vordering naar verwachting binnen redelijke termijn op de schuldenaar kan worden verhaald. In voorkomend geval kan dan de afweging worden gemaakt of het opportuïen is het derdenbeslag door te zetten. Ook is zo afstemming hierover mogelijk.

gemeentelijke- en waterschapsbelastingen wordt het advies afgestemd met de VNG. De Unie consulteert de waterschappen Amstel, Gooi en Vecht en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (als zelfheffende waterschappen) over het wetsvoorstel. De VNG zal naast de gemeenten, de belastingsamenwerkingen waarin ook waterschappen deelnemen consulteren. We zullen het met de VNG afgestemde advies met de CBDF delen nadat het advies definitief is. De Unie is vertegenwoordigd in de begeleidingscommissie in het traject om tot het advies te komen.